

Ліхолєтов Я. В.

Науковий керівник: Тверитникова О. Є.

НТУ «ХП»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ НАУКИ І ТЕХНІКИ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ: ПАМ'ЯТКОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

Україна – одна із тих країн, яка має багатогалузеву та всебічно розгалужену систему промисловості. Всі сучасні промислові та технічні досягнення неможливі без розуму, праці, творчості, відданості вчених та винахідників. Саме це все є основою для подальшого розвитку потенціалу країни.

Пам'ятки культурної спадщини є важливою частиною становлення будь-якої держави, т. зв. протоісторією, яка несе в собі різну та насичену інформацію про розвиток матеріальної та духовної культури суспільства. Це пам'ятки – археологічні, архітектурно-містобудівні, історичні, мистецькі, а також науки і техніки, об'єкти матеріалізованої історії в яких зафіксовані важливі події в історії держави, окремого регіону, міста, села, конкретної людини. Для успішного прогресу, необхідно пам'ятати, що треба шанувати своїх попередників, їх здобутки та досягнення на довгому шляху розвитку. Це справа збереження історичних подій, в даному випадку, через призму нерухомих пам'яток історії виробництва і техніки.

До пам'яток культурної спадщини, які пов'язані з історією виробництва і техніки (науки і техніки) належать різноманітні об'єкти, які відображають у вигляді матеріальних об'єктів процес становлення і розвитку сучасного виробничо-технічного потенціалу країни, пов'язані з життям і творчою діяльністю видатних підприємців, конструкторів, інженерів, винахідників та з результатами їх праці, з визначними подіями в технічному розвитку суспільства.

На науковому та нормативно-правовому рівні існує доволі умовна класифікація пам'яток історії виробництва і техніки, серед яких виділяють будови

промислового і допромислового виробництва різноцільового призначення. Варто зазначити, що у багатьох випадках такі об'єкти можуть одночасно виступати і як пам'ятки архітектури.

У редакції Закону України «Про культурну спадщину», яку було затверджено 16 грудня 2004 р., стаття 2 містить тепер новий вид пам'яток, визначений таким чином: «об'єкти науки і техніки – унікальні промислові, виробничі, науково-виробничі, інженерні, інженерно-транспортні, видобувні об'єкти, що визначають рівень розвитку науки і техніки певної епохи, певних наукових напрямів або промислових галузей». Тому в поняттях – «пам'ятки історії виробництва і техніки» чи «пам'ятки науки і техніки» наразі немає особливих відмінностей, оскільки на сьогоднішній день не розроблений термінологічний апарат, який би чітко і зрозуміло затвердив визначення.

Об'єкти історії виробництва і техніки становлять на сьогоднішній день одну з найменш вивчених і облікованих груп пам'яток. Звісно, ми можемо говорити, про істориків науки і техніки, які займаються даною тематикою, але тим не менш, зазначене явище має, безумовно, свої об'єктивні й суб'єктивні причини. Це, передусім, складність дослідження і виокремлення предмету охорони та взяття під охорону держави промислових споруд в умовах діючих підприємств, особливо тих, що в радянські часи перебували «на особливому режимі». Ще одна причина полягає в недостатній розробці методологічних засад виявлення та оцінювання зазначеної групи пам'яток. Свідченням цьому може слугувати хоча б той факт, що досить значну їхню кількість (особливо дорадянського періоду) було взято на облік лише як пам'ятки промислової, сільськогосподарської архітектури. Дослідження вказаних об'єктів з точки зору історії виробництва і техніки практично не проводилось.

Загалом реалізація масштабних завдань пристосування або музеєфікації пам'яток історії та науки і техніки повинна мати серйозну правову і практичну базу у вигляді відповідних нормативних актів і постійних цільових капіталовкладень з боку держави та зацікавлених організацій і структур. Нові об'єкти музеєфікації повинні розраховуватися на широке коло відвідувачів,

внаслідок інтенсивного включення пам'яток до музейного простору України і культурного та туристичного життя регіону.

Отже, враховуючи ситуацію, що існує на сучасному етапі пам'яткоохоронної справи, в контексті охорони та використання майбутніх пам'яток виробництва і техніки, можна впевнено стверджувати, що незважаючи на наукові досягнення в галузі реставрації, окремі успіхи в пристосуванні, проблема включення їх до сучасного життя залишається невирішеною. Розробка нової наукової та практичної концепції збереження пам'яток буде важливою науковою та методологічною основою ефективного розвитку пам'яткознавчих досліджень, пам'яткоохоронної діяльності, в контексті дослідження регіональної та соціальної історії, а також їх місце в політиці пам'яті держави, яка має бути невід'ємною складовою процесу формування національної свідомості та духовності суспільства.

Алтанзул Дулгуун, Монголія

Науковий керівник: Зайцева Л.В.

НТУ «ХПІ»

МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Пандемія коронавірусу мала колосальний вплив на навчальний процес. Перехід на дистанційне навчання став справжнім випробуванням для всіх студентів та педагогів, і навіть для батьків. Студентам важко зосередитися на екрані ноутбука, педагогам — утримати їхню увагу, а батькам проконтролювати та замотивувати свою дитину. Як зробити процес дистанційного навчання максимально ефективним і комфортним для всіх його учасників? Адже вміння вчитися, не встаючи зі зручного дивана, відкриває перед студентами величезні можливості. Дистанційне навчання давно стало нормою у провідних навчальних закладах світу.